

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

15 de Optionibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

De Duumuiris. Cap. 16.

decerni permiffum fit. *Hormogen. in l. decurionibus. 8. de decurio. in P. ne torqueantur, etfi decuriones esse defierint, in honorem pristina dignitatis, l. fi. de decurio in P. l. 1. C. eod. ne in metallum damnentur, nec in opus publicum, nec ad bellias, nec fustibus cadantur, Martia. in l. 3. de priuil. vetera. lib. 49. P. tit. 18. nec in opus possint adiudicari metalli, nec furca subici, vel viui exuri, nec quoque parentes vel liberi decurionum siue suscepti ante, siue tempore decurionatus sint, l. mors. 9. §. sed enim. §. liberos. Et seq. de pen. in P. l. 1. §. simili, quando appellan. fit, l. pen. ad leg. Corn. de sicar. l. decurionum, Et l. decurionem, de penis, C. l. antepen. Et fin. C. de quaestio. l. 2. §. in filijs, de decurion. P. l. omnes iudices, 33. eod. C. Et proinde in capitalibus criminibus, relegatione vel deportatione tantum puniuntur. l. inter penas, de interd. dist. vel multa pecuniaria, l. quingue, 57. Et l. eum qui, 58. de decur. lib. 10. C. Adoptiui filii decurionum & hoc gaudent priuilegio, l. cum adoptiuum, 4. de decur. lib. 10. C. Item auis decurionis, ne nepotes decuriones notauit afficiantur, imo & per patrem decurionatum amisso, filius priuilegijs vitur decurionis. Et eodem quoque relegato, vt in filio fenatoris placuit ante relegationem concepto. &c. d. l. 2. §. in filijs, de decur. in P.*

10 ¶ Verumtamen ¶ si decuriones, vel alij qui aliquod officium gerunt, in ipso officio deliquerint, veluti si decotores sint pecuniarie publicae, vel fraudulentum in adscriptionibus illicitis, vel immoderati in exactioe fuerint inuenti, etiam a iudicibus ordinarijs plumbatorum idibus subiciuntur. l. quilibet principalium, 40. de decurio. lib. 10. C. dum agitur criminaliter, cum ciuili iudicio alia patiuntur in iure enumerata, l. 2. de exactor. tribut. lib. 10. C. l. placet, de excus. muner. lib. 10. C. l. de hinc, de super exactor. tribut. eo. lib. 10. C. l. iudices, 12. de dignita. lib. 10. C.

11 ¶ Decuriones ¶ quoque ab extraordinarijs muneribus sunt immunes: quoniam satis onerantur, si ciuitatis munera congrue per eos gerantur, l. curiales omnium, 21. de decurio. lib. 10. C. l. humilioribus, de susceptor. eod. lib. 10. C. l. 2. de silentarijs, lib. 10. C. Quare nec ideo quod consulant ciuitati vel municipio, sunt cogendi, pretio viliori frumentum quod annonae temporalis est, patriciae hinc praestare, Paul. l. decuriones, 6. de administ. rer. ad ciuitat. pertin. lib. 50. P. tit. 8. l. non debere, ad municipal. eo. lib. 50. P.

12 ¶ Prohibetur ¶ decurionibus, ne perse, vel per subiectam perionam praedia publica seu ciuitatis conducant, vel colant, l. p. l. 2. §. quod quis, de administ. rer. ad ciuit. pertin. lib. 50. P. tit. 8. l. curiales, 3. C. locati, l. si quis procuracionem, de decur. lib. 10. C. Succedentes tamen conductoribus recte conductiones retinent, l. decurio, 4. de decur. C. argul. militum, §. fin. de re militar. P. Item prohibetur vectigalia alia exercere, l. spiritus, 6. §. decurio, de decur. P. procuratores, l. si quis procuracionem, 34. de decurio. lib. 10. C. fideiussores mandatore seu locantium esse, d. l. curiales, neve tabelliones sint, l. vniuersis, 15. de decurio. lib. 10. C.

De Optionibus. Cap. 15.

1 Optiones qui dicitur inter decuriones.

1 Vatro ¶ l. 4. de lingua Latina, optiones ex decurionibus fluxisse sic notat, Itaque, inquit, primis singularum decuriarum, decuriones sunt dicti, qui ab eo in singulis turmis sunt etiam nunc terni. Quos hi primo administratos ipsi sibi adoptabant, optiones vocari ceperunt, quos nunc propter ambitionem tribuni faciunt. De his loqui Cae-sares, Honorium & Theodosium, arbitror, dum aiunt in susceptoribus creandis, antiquam consuetudinem, quae de Irenarcha & optione est, obseruandam esse, in l. pen. de iur. sisc. lib. 10. C. tit. 1. Sic Theodosius & Valentinianus, curialibus subiungit optionem, tanquam apparitorem. Nisi forte, inquit, curialis aut apparitor, vel optio, vel actuaris, vel quilibet publici debui exactor siue compulsor possessorum vel collarum habuerit cautionem. Et l. 3. de a. o. his publi. lib. 10. C. tit. 22. Scio quod diuersum sentiat in hac re Alciatus, d. l. penul. de iur. sisc. lib. 10. C. verum mihi videtur verior mea sententia. Firmat hanc eandem Sextus Pompeius in libris de verborum significatione: Optio, inquit, qui nunc dicitur, ante appellabatur accensus: is adiuor dabatur centurioni a tribuno militum, qui ex eo tempore, quem velint centurionibus permiffum est optare, & nomen ex facto sortitus est, &c. Et Paulus apud eundem Festum: Optio est optatio, sed in re militari optio appellatur is, quem decurio aut centurio optat sibi rerum privatarum ministrum, quo facilius obeat publica ministeria. Et optionem, vt decurionatus & pontificatus dicitur. Aliud tamen, fenescense imperio, munus optionis fuit, de quo Vegetius lib. 2. de re militar. cap. 7. & Modestus.

- 1 Duumuir qui, & manus.
- 2 Consules, capitolini, & eschevini, duumuir municipales, eod. §. 5.
- 3 Duumuirorum municipalium el gendorum formula.
- 4 Duumuirorum municipalium annalis administratio.
- 5 Duumuir quando deposita administratione conueniuntur.
- 6 Et quando pro collegis, eod.
- 7 Duumuir & triumuir & decemuir Romanorum.
- 8 Duumuirorum capitalium munus.
- 9 Duumuir quinqueuales, aditus sacri qui.
- 10 Decemuir Lacedaemonum.

A Ccurfus ¶ duumuiros praesse decurionibus tradit, Accurf. ¶ glo. 1. in l. generalis, 54. de decurio. lib. 10. C. Et in l. duumuirum, 53. eo. tit. Iustinianus similes municipales duumuiros defensoribus alijs locorum facere videtur, vt eandem habeant potestatem in municipio duumuir, ac defensores in alijs locis, in quibus constituantur, in l. si de iudicijs, lib. 3. C. tit. 1. Et duumuirum ordini decurionum etiam praesse, vel interesse aperte docet Papinianus, l. Imperatores, 28. ad municip. P. Et Paulus dum non nisi decurionem duumuirum creati posse tradit, in l. honores 7. §. is qui, de decur. in P. Hi, vt arbitror, magistratus municipales sunt, quos hodie eligi videmus in singulis municipijs, oppidis & ciuitatibus, qui alibi dicuntur consules, apud nos capitolini, Burdegale iurati, Lutetia eschevini. Et proinde illorum tractatio est vtilis, quod quotidiana sit & plenius attingenda, vt ait Paulus in similibus, l. legauit, de liberat. leg. in P. Duumuir municipales, a consilio decurionum seu burgensium legitime congregato & conuocato, nominari debent, eaque electio seu nominatio ad nominatum per officialem publicum perferri debet, vt vel munus accipiet vel prouocet, l. 2. de decur. lib. 10. C.

¶ Debet ¶ item nominatione rite facta per praesidem vel pro- consulem, vel prouinciae iudicem confirmari. Idcirco, si constat sine ordine, nullo actu ex lege habito duumuirum creatum, sed tantum vocibus popularium postulatum, eiusque tunc pro- consulem, quod facere non debuit, consensisse, creatio nulla atque appellatio in re aperta, superuacua est, l. ipsa in l. si constat, 12. de appell. lib. 49. P. tit. 1. l. nominationes, 27. eod. tit. de appellat. lib. 7. C. tit. 62. Sequenda in nominatione & electione horum nunc, ciuitatum & oppidorum consuetudines, & leges municipales.

¶ Administratio ¶ horum, & magistratus annalis est, nisi ob ¶ pertinacia, quod munus hoc recipere subterfugerint, duplicetur in penam tempus, l. si ad magistratum, 11. de decurion. lib. 10. C. tit. 31. l. in honorarijs, 33. §. fin. de act. in P. Exemplo forsan consulum Romanorum, l. 2. exactis, de orig. iur. duumuir in alijs ciuitatibus annui, cum potestate in municipes, constituti & electi: sicuti & de decurionibus, consiliove publico ciuitatis, nempe ad exemplum Romanae ciuitatis, senatus, delectos fuisse diximus. Nam & duumuir habent pro territorio, in quo factus suat iurisdictionis exercent, metas proprie ciuitatis tantum, l. duumuirum, 53. de decur. lib. 10. C. nisi alias iurisdictiones aliorum locorum priuilegio alio, vel iure alio, vt quilibet domini habent. Quemadmodum plerumque contigit ciuitatibus habere, vt Cadulcorum. ¶ Sed ¶ tamen & post annum pro administratione re- rum ciuitatum, & in duumuiros, si non in vtilitatem ciuitatis gesserint, etsi bene, & in rempublicam datur actio ex contractu magistratum municipalium, l. in honorarijs, 33. §. fin. de action. lib. 44. P. tit. 7. vbi gl. distinguit, iuncta l. ciuitas, de reb. cred. in P. Si plures creantur duumuir, & illud potest adici creationi, vt multo periculo teneantur, quo vicarius damnis sint obstricti: alioquin antequam quis pro collega possit conueniri, eius nominator discutiendus esset, l. si ita duumuir, 3. quo quis ordine conuenia. lib. 11. C. tit. 35. ¶ Possemus ¶ forsan in municipijs duumuiros, ad imitationem tribunorum pleb. Romanorum inductos, dicere, in quorum locum, & forsan in frequentioribus ciuitatibus sunt quidam, qui in decuriones seu burgenses, & ciues potestatem habent: vt Lutetia est, quem vocant Le preuost de Paris, Burdegale, le mere, Tholosa & alibi, vicatus dictus, le vignier. Qui & possent quoque dici aliquo modo defensores ciuitatum. Et hoc modo capitolini, eschevini, iurati, consules ciuitatum, non duumuir, sed magistratus potius alij erant municipales. ¶ Verum ¶ nec ignorand ¶ est hanc duumuirorum appellationem & mutuatam quoque a generali formula Romanae ciuitatis, in cuius administrationis genere, & duumuir, & triumuir, & decemuir, & alterius numeri viri prepositi negotijs quibusdam certisve di-

